

СПОРТСКИ И НАТПРЕВАРУВАЧКИ ПРАВИЛА

ФЕДЕРАЦИЈА НА ПЛАНИНАРСКИ
СПОРТОВИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
СПОРТСКИ И НАТПРЕВАРУВАЧКИ ПРАВИЛА
Комисија за турно скијање
Прифатила КТС на ден:

СПОРТСКИ И НАТПРЕВАРУВАЧКИ ПРАВИЛА

А) Кратенки и значења:

ФПСМ – Федерација на планинарски спортови на Северна Македонија
КТС – Комисија за турно скијање
НТС – Натпреварувачко турно скијање
ISMF – Меѓународна турно скијачка федерациј (International Ski Mountaineering Federation)

1. Општо

Правилата го одредуваат одржувањето на натпреварите за Македонскиот куп во натпреварувачко турно скијање. Сите промени направени во правилата мора да бидат одобрени и прифатени од КТС. КТС усвои некои од правилата на ISMF (види „Правила за спорт и рангирање – одобрени од ISMF PA 23/06/12, ажурирани на 09/10/2012“), кои исто така се однесуваат на Купот на Македонија во натпреварувачко турно скијање. Правилата стапуваат на сила на датумот на одобрување на КТС од страна на ФПСМ.

Термините употребени во правилата, напишани во граматичка форма на машки род, се користат како неутрални за мажи и жени.

2. Организација на натпреварот за Купот на Северна Македонија во НТС

Натпревар за Купот на Северна Македонија, или национално првенство може да организира секое здружение, организација или поединец во согласност со одредбите на овие правилници. Организацијата на натпреварот мора однапред да биде одобрена од КТС.

а) Организација (организациски комитет):

- директор – одговорно лице или правен застапник на правното лице кое го организира натпреварот;

СПОРТСКИ И НАТПРЕВАРУВАЧКИ ПРАВИЛА

- Раководител на натпреварот – обезбедува непречено одвивање на натпреварот и донесува одлуки за време на натпреварот, соработува со делегатот на натпреварот од КТС;
- раководител на контролата – се грижи за контрола на патеката на натпреварот;
- раководител на медицинска служба – врши мерки во случај на несреќи за време на натпреварот;
- раководител на мерење на времето – обезбедува мерење на времињата и ги подготвува резултатите на натпреварувачите.

Ова се задолжителни барања кои мора да ги исполни организаторот на трката, но може да ги прошири организацискиот одбор по сопствено судење, како што се: раководител за подготовка на трасата, стартер, раководител на протокол...

б) Објава

- Објавата на натпреварот мора да ги содржи следните информации: име на натпреварот, место и датум, програма, регистрацији, запис на трасата, правила на натпреварот (категории, опрема...), награди, информации за организаторот.
- Огласот за натпреварот мора да биде објавен на веб-страницата на ФПСМ и други медиуми по избор на организаторот и со поддршка на КТС.
- Повикот мора да содржи линк до онлајн формуларот за предрегистрација на натпреварувачите. КТС ја испраќа врската до онлајн формуларот до организаторот на натпреварот, кој ја подготвува објавата

Објавата на организаторот мора да ги содржи сите информации кои овозможуваат регистрација на натпреварувачот, со обврските на организаторот и обврските што ги прифатил натпреварувачот со учеството на натпреварот.

в) Делегат на КТС

- Делегатот за секој натпревар го одредува КТС од своите членови.
- Делегат не може истовремено да биде и член на организацискиот комитет на организаторот на натпреварот.
- Делегатот е член на конкурсната комисија определена од организаторот.
- Должности на делегатот: го следи текот на натпреварот, учествува во решавање на било какви проблематични случувања, ја дава конечната оценка за натпреварот.

3. Изведба на натпреварот

а) Регистрација, подигање на почетни броеви:

СПОРТСКИ И НАТПРЕВАРУВАЧКИ ПРАВИЛА

- јасно означена област каде што се наоѓа местото за пријавување (доколку е потребно, патокази од главниот пат до местото за пријавување);
- пријавување во согласност со овие прописи и објавените услови;
- издавање потврди за платено учество;
- препорачуваме организаторот, при регистрација на денот на натпреварот, да бара од натпреварувачите да потпишат изјава дека се натпреваруваат на сопствен ризик (види Анекс 1: Нацрт-декларација);
- затворање на пријавувањето ½ час пред почетокот на натпреварот;
- дополнителни информации во случај на отстапување од одредбите во објавата.

b) Стартен простор

- соодветно означен пристап и самиот стартен простор;
- означена стартна линија.

c) Стартна процедура:

- 5 минути пред почетокот - сите натпреварувачи на стартниот простор (повикување според списокот на стартната листа) и последните инструкции до натпреварувачите од организаторот;
- 2 минути – последната важна порака за трката, натпреварувачите на стартната линија;
- 1 минута – може да биде музика или тишина;
- ½ минута - проследено со одбројување од 20 секунди, 10 секунди... почеток (истрел или некој друг звучен и визуелен сигнал).

d) Натпревар:

- организирано следењето на натпреварот;
- прекин на натпреварот поради безбедност на натпреварувачите (по проценка на раководителот на натпреварот).

e) Простор на целта:

- јасно означен со целна линија;
- место погодно за безбедно запирање на натпреварувачите;
- податоци во реално време за постигнатите времиња - во зависност од организаторот;
- освежување и резервна облека на целта - во зависност од организаторот.

4. Објавување на резултати

a) Објавување на резултати во согласност со објавата:

СПОРТСКИ И НАТПРЕВАРУВАЧКИ ПРАВИЛА

- неофицијалните резултати со можност за жалба се објавуваат ½ час пред официјалното објавување;
- поздравување на организаторот и важни личности;
- официјално објавување на резултатите во согласност со објавата;
- крај на натпреварот - информации од организаторот.

b) Жалби:

- приговорот мора да се достави во писмена форма најдоцна 15 минути по објавувањето на неофицијалните резултати со најмалку следните информации: име на организацијата или поединецот што ја поднесува жалбата, адресатот на приговорот (организатор, натпреварувач, КТС...), име на натпреварот, категорија, причина за приговор со аргумент, име на натпреварувачот;
- уплата од 50 евра за пријавување приговор до раководителот на натпреваро (авансно плаќање, кое се враќа во случај на усвојување на жалбата);
- жалбите ги разгледува комисијата на натпреварот: раководителот на натпреварот, делегат на КТС, раководителот на контролата;
- одлуката на конкурсната комисија е конечна.

c) Објава на резултатите:

- организаторот е должен да ги достави резултатите до КТС, и тие заедно со извештајот за натпреварот се објавуваат на веб-страницата на ФПСМ;
- организаторот може самиот да ги објави резултатите во различни медиуми.

d) Признанија и награди:

- организаторот обезбедува награди или трофеи како и практични или парични награди за најдобрите тројца натпреварувачи во секоја категорија во согласност со можностите и објавата;
- за доделување на наградите мора да настапат минимум тројца натпреварувачи во секоја категорија, во спротивно организаторот нема обврска да доделува признанија и награди, но натпреварувачите сепак ќе добијат бодови од Купот на Северна Македонија во согласност со овие прописи.

5. Услови за учество на натпревари од Купот на Северна Македонија или националниот шампионат

a) Лиценци:

- секој кој учествува на натпревари од Купот на Северна Македонија и/или на националното првенство мора да биде член на ФПСМ (платена членарина за тековната година)
- лиценцирањето на натпреварувачите се врши во согласност со упатствата (види Анекс 2) усвоени од КТС;

СПОРТСКИ И НАТПРЕВАРУВАЧКИ ПРАВИЛА

- лиценцата е услов за учество во Купот на Северна Македонија или Националниот шампионат;
- лиценца: платена членарина на ФПСМ и лекарско уверение;
- листата на лиценцирани натпреварувачи ја одржува КТС;
- натпреварувачот ја презентира лиценцата (картичка или број од списокот) при пријавувањето на натпреварот;
- не е потребна лиценца за другите категории во натпреварот.

Забелешка: Условот стапува во сила од сезоната 2024/25.

б) Учесници - натпреварувачи:

- секој граѓанин на Република Северна Македонија може да се натпреварува за македонскиот куп или националното првенство доколку ги исполнува условите во согласност со овие правила;
- Секој граѓанин на Република Северна Македонија кој не е член на ФПСМ може да учествува, но не е распореден во бодовниот систем на Купот на Северна Македонија и на националното првенство.
- на натпреварот можат да учествуваат и натпреварувачи од други држави, но тие не се распоредени во бодовниот систем на Купот на Северна Македонија или на националното првенство;
- натпреварувачите можат да се натпреваруваат во дополнителни категории и под услови објавени од организаторот и кои не подлежат на овие прописи.

6. Бодување:

Бодувањето за Купот на Северна Македонија е во согласност со правилата на ISMF (види „Правила за спорт и рангирање - одобрено од PA ISMF 23/06/12, ажурирано на 09/10/2012“, точка: 2.1. Поени за место).

Табела 1: Секој натпревар се бодува врз основа на освоените места според следниот систем:

место	поединечно	парови, штафета	место	поединечно	парови, штафета	место	поединечно	парови, штафета
1	100	100	13	33	26	25	11	6
2	90	80	14	30	24	26	10	5
3	81	65	15	28	22	27	9	4
4	73	55	16	26	20	28	8	3
5	66	51	17	24	18	29	7	2

СПОРТСКИ И НАТПРЕВАРУВАЧКИ ПРАВИЛА

6	60	47	18	22	16	30	6	1
7	55	43	19	20	14	31	5	
8	50	40	20	18	12	32	4	
9	46	37	21	16	10	33	3	
10	42	34	22	14	9	34	2	
11	39	31	23	13	8	35	1	
12	36	28	24	12	7			

Временското пресметување на бодови се применува само во случај кога има еднаков вкупен број на поени врз основа на места по завршувањето на сите натпревари во рамките на Купот на Северна Македонија во НТС - односно временските поени се пресметуваат само за натпреварувачите кои ги делат местата. Временските поени се пресметуваат врз основа на процентот на времето на победникот во споредба со индивидуалното време на натпреварувачот.

Пример:

Време на победникот = 2h 00 мин добива 100 поени

Второ место, време = 2 часа 3 мин 30 с. добива $7200/7410*100$, т.е. 97,16 поени итн.

Напомена: минимум 3 натпревари се бројат во финалниот пласман на Купот на Северна Македонија во турно скијање.

7. Казни и дисквалификации

Прекршувањата што резултираат со казна или дисквалификација се прифаќаат од страна на комисијата на натпреварот во согласност со правилата за натпреварувањето:

- за секое парче опрема што недостасува на контролен пункт или дестинација (3 минути),
- исклучен лавински примопредавател (веднаш дисквалификација),
- фрлање опрема или отпад (5 минути до дисквалификација),
- пешачење без скии или со лизгачки чекор на патеката - во случај на уништување на патеката или попречување на натпреварувачите (3 минути до дисквалификација),
- непочитување на знаци и насоки (5 минути до дисквалификација),
- неспортско однесување (3 минути до дисквалификација),
- ако не се регистрира на контролниот пункт (дисквалификација),
- непочитување на безбедносните мерки на контролните пунктови (дисквалификација).

СПОРТСКИ И НАТПРЕВАРУВАЧКИ ПРАВИЛА

Напомена: организаторот е должен да ги информира натпреварувачите за наведените барања преку објава или пред самиот натпревар. Во случај на прекршување надвор од овие критериуми, се користат критериумите од правилата на ISMF (види „Правила за спорт и рангирање - одобрено од ПС на ISMF 23/06/12, ажурирано на 09/10/2012“, точка: 6.1 Прекршоци и казни) .

8. Категории

На натпреварите од Купот на Северна Македонија и националните првенства, натпреварувачите се натпреваруваат во следните категории:

- a) генерален пласман мажи – возраст од 20-49 години
- b) младинци: до и вклучително 19 години,
- c) генерален пласман жени: една категорија
- d) ветерани: од 50 години нагоре.

Организаторот може да одлучи за дополнителни категории (на пример, рекреативна категорија), но тие не се дел од системот на Купот на Северна Македонија.

9. Патеки

КТС ги дава следниве препораки за патеките на Купот на Северна Македонија или националното првенство:

a) Натпревар во брзо качување - ВЕРТИКАЛ

- 500-700 метри височина, патеката целосно припремена, широк најмалку 2 m, без делница пешки.

b) Натпревар поединечно :

- мин. 1000 метри во висина или мин 1,5 час за победникот (мора да се почитува еден услов), најмалку една делница пешки и најмалку 2 искачувања со меѓу спуштање (со задолжителна промена на кожата).

СПОРТСКИ И НАТПРЕВАРУВАЧКИ ПРАВИЛА

с) Натпревар - ЕКИПНО

- најмалку 2000 метри успон или најмалку 2 часа за победничкиот тим.

д) Натпревар Спринт

- соло трка, мин. 100 метри висинско искачување, најбрзо време на победник 3-5 минути. Трката опфаќа качување на скии, секција качување пешки со скии на ранец, секција скијање до финиш зона. Иста стартна и целна точка.

Првата рунда е индивидуална квалификација со спортисти кои започнуваат еден по друг на секои 20 секунди, откако во квалификациската рунда спортистите ќе се соочат еден со друг во сериите од 4.

Осмина финале - 32 учесници

Четврт финале - 16 учесници

Полуфинале - 8 учесници

Финале 4 учесници

Ова е мини Индивидуална трка, која ги комбинира основните ски-планинарски карактеристики и техники со искачување на кожи, дел од искачувањето пеш со скии на ранец и потоа едно спуштање од врвот.

Како што имплицира насловот, ова е многу брза трка и се заснова на завршување на вкупната патека за приближно 3 минути за најбрзите тркачи. Вкупното искачување и спуштање е околу 100 метри, а спортистите почнуваат и завршуваат во речиси иста точка.

Иако искачувањето е обично на добро набиен снег, спуштањето би требало да биде забавно и може да биде надвор од патеката, со порти и со мали скокови.

ШТАФЕТА

Штафетата се одвива во тим од 2 или 4 натпреварувачи - минимум 2ца, но членовите на тимот ја изведуваат штафетата еден по друг, при што секој спортист се трка по еднаш.

Повторно, ова е прилично брз настан, при што секоја патека трае околу **15 минути, вклучувајќи 2 искачувања и спуштања, и краток дел со скии на ранец.**

Вкупната висинско искачување е околу 150 до 180 м.

е) Патека за скијање:

СПОРТСКИ И НАТПРЕВАРУВАЧКИ ПРАВИЛА

- мора да има најмалку една натапкана ски патека (натпреварувачите не смеат да ја газат!);
- 200 m по стартот, мора да се обезбедат неколку ски патеки или стврдната површина со минимална ширина од 5 m за групен старт;
- се препорачуваат две скијачки патеки секаде каде што патеката дозволува или има смисла.

f) Означување:

- за искачување се користат мали знамиња - Зелени знамиња - качување со скии, Жолти - качување пешки со скии на ранец, Црвени - Скијање надолу,
- за спуштање се користат поголеми знамиња до 1 m - црвени и предупредувачки знаци за опасно спуштање или делница за спуст,
- просторот за промена мора да биде јасно означен (почеток, крај) со табла и задолжителна контрола, - транзициона зона.
- натпреварувачот мора да ја направи промената во рамките на ознаките, натпреварувачот не смее да ја напушти областа пред комплетна промена.

g) Освежување:

- организаторот може да одлучи да постави освежителни пијалоци и на патеката - се препорачува на подолги, потешки патеки.

10. Опрема

Овој правилник пропишува основна опрема. Во зависност од ситуацијата и од аспект на поголема безбедност, организаторот може да пропише дополнителна опрема. Целата опрема мора да биде во согласност со правилата на ISMF (види „Правила за спорт и рангирање – одобрени од ISMF PA 23/06/12, ажурирано на 09/10/2012“, точка: 4. Облека и опрема).

а) Основна опрема

- скии: за мажи – минимална должина 160 cm, минимална ширина 60 mm, за жени – минимална должина 150 cm, минимална ширина 60 mm,
- везови за турно скијање,
- турноскијачки чевли
- крампони за турно скии
- стапови
- ранец (20л)

СПОРТСКИ И НАТПРЕВАРУВАЧКИ ПРАВИЛА

- кожи за качување
- кацига UIAA или CE,
- лавински примопредавател,
- лопата,
- лавинска сонда,
- комплет за прва помош
- алуминиумска фолија,
- комплет за ветер - горе и долу, вкупно: горни 3 слоја, долни 2 слоја.

b) Додатна опрема:

- крампони,
- појас за качување (долниот дел),
- комплет за самозаштита,
- свирче,
- мобилен телефон
- наочари за сонце
- челна ламба
- капа или трака

В) Завршни одредби

- Правилата ги содржат основните барања - одредби кои мора да се почитуваат во натпреварите за Купот на Северна Македонија или националното првенство.
- Некои барања се како препораки и се користат како такви.
- Правилата се менуваат во согласност со развојот на натпреварите и новите знаења во областа на натпреварувачките ски турнеи.
- Во случај на отстапувања во важни точки за безбедно и редовно изведување на натпреварот, потребно е одобрение од КТС.

СПОРТСКИ И НАТПРЕВАРУВАЧКИ ПРАВИЛА

Прилог 1: Нацрт изјава

ИЗЈАВА

Долупотпишаниот натпреварувач _____ изјавува.
(име, презиме)

Учествувам во ски натпреварот _____ на моја одговорност
(назив на натпреварот)

и се согласувам со објавувањето на овој натпревар и општите спортски и натпреварувачки правила на КТС и ИСМФ за организација на натпревари во турно скијање.

(место и датум)

Потпис: _____